

RUDNIŠKA ČETRTINKA

LETNIK VI • ŠTEVILKA 1 • MAREC 2009 • NAKLADA 4500 IZVODOV

GLASILO ČETRTNE SKUPNOSTI RUDNIK, MOL

Stop divjim odlagališčem na barju 2009

Ureditev Peruzzijske ceste

Praznovanje 50-letnice šole Oskarja Kovačiča

Uvodnik

mag. Andreja Troppan, glavna urednica

Spoštovane krajanke, spoštovani krajan!

Krepko smo že zakorakali v novo leto, glede na koledar je pravzaprav pomlad, a mrzav kar noče in noče popustiti.

Vsakič, ko pa pokuka sonce in nas malce ogreje s svojimi žarki, mnogi izmed nas, kot martinčki pokukamo na plan. Nekateri se lotijo svoje gredice, spet drugi temeljitega čiščenja, otroci pa si obujejo rolerje ali sedejo na kolo – pa akcija.

Akcije – takšne in drugačne so bile in še bodo v naši četrtni skupnosti. Več o njih boste izvedeli med prebiranjem tokratne Četrtnike. Prav tako vas seznanjamo z vsemi aktualnimi zadevami. Velik del tokratne številke pa je namenjen Osnovni šoli Oskarja Kovačiča, ki je konec lanskega leta praznovala 50. letnico svojega delovanja.

Za konec še vabilo vsem bralkam in bralcem, da se nam oglasite, kaj zanimivega poveste, pošljete kakšen komentar ali zanimiv članek.

Ob prihajajočih praznikih pa vam želim veliko smeha, dobre volje in zabave ob barvanju pirhov.

VSEBINA

Stop divjim odlagališčem na barju 2009	3
Civilna iniciativa Črne vasi sporoča	3
Popis odlagališč na Ljubljanskem barju	4
Investicije mol v letu 2009 na območju ČS Rudnik	5
Ureditev Peruzzijske ceste	6
Dnevni podporni center mladim materam	6
Čiščenje greznic	7
Jankovič Marija, 100-letnica	8
V PGD Ljubljana Barje smo tudi gasilke	8
UniCredit Bank na Rudniku	9
Zlati medalji zopet v Ljubljano	9
Delovanje Turističnega društva Barje v letu 2009	10
S poni vprego v Ljubljano na martinovanje	11
Kako smo preživeli leto 2008?	12
Taborniki rodu Podkovani Krap	12
Čas mineva, spomini ostajajo...	13
Ljubljansko barje v nekdanih časih	18
Uradna otvoritev Živilske šole in Srednje glasbene in baletne šole	18
Obvestila	19

RUDNIŠKO ČETRTRINKO SO ZA VAS PRIPRAVILI

Izdajatelj:

Mestna občina Ljubljana,
Četrtna skupnost Rudnik,
Pot k ribniku 20, Ljubljana
Tel: 01/428 03 45
Faks: 01/427 33 07
e-pošta: mol.rudnik@siol.net

Uredniški odbor: Andreja Troppan (glavna in odgovorna urednica), Gregor Verbinc, Katarina Juvanc Šinkovec, Metodij Rigler in Helena Židanek.

Številka izdaje: Letnik VI, številka 1, marec 2009

Naklada: 4500 izvodov

Glasilo prejmejo vsa gospodinjstva v Četrtni skupnosti Rudnik, MOL, brezplačno.

Rudniška Četrtnika, glasilo Četrtni skupnosti Rudnik, je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 779.

Slike na naslovnici: Gradbena dela na Peruzzijski cesti
FOTO: Ida Meglič

V NASLEDNJI ŠTEVILKI (POLETJE 2009) BOSTE IZVEDELI:

- s čim se ukvarja Svet ČS Rudnik
- kaj delajo društva na našem območju
- kako so uspele čistilne akcije
- nekaj o botaničnem vrtu
- kako so potekale ustvarjalne delavnice v preteklem letu
- in še in še

Ne pozabite, da vas bomo do naslednje številke obveščali preko oglasnih desk ter spletne strani:

http://www.ljubljana.si/si/mol/cetrtni_skupnosti/rudnik/default.html

STOP divjim odlagališčem na barju 2009

Uredništvo spletnega portala www.barje.net

VABILO NEVLADNIM ORGANIZACIJAM, INTERESNIM SKUPINAM IN POSAMEZNIKOM, ZA UDELEŽBO NA POVEZANI ČISTILNI AKCIJI 4. APRILA 2009.

Letos postaja velika povezana spomladanska čistilna akcija na Barju tradicionalna, saj bodo že tretje leto združili svoje moči prostovoljci iz številnih društev z željo, da po svojih močeh pripomorejo k lepšemu in bolj zdravemu okolju. Čistilna akcija prostovoljcev bo letos tako kot vsako leto potekala po celotnem območju Ljubljanskega barja 4. aprila 2009. Dela za prostovoljce na Barju je dovolj za vse, zato bomo veseli vsakogar.

Letos želimo udeležence še dodatno motivirati, zato bomo poskušali prostovoljcem iz tistih lokalnih skupnosti, ki so vsaj z simboličnim finančnim prispevkom podprli čistilno akcijo na Ljubljanskem Barju zagotoviti boljše pogoje za varnost pri njihovem delu. Na voljo bo določeno število odsevnih brezrokavnikov, ki jih bodo dobili odrasli udeleženci akcije, mlajšim pa bomo skušali zagotoviti odsevne trakove.

Na lanske čistilni akciji se je pokazalo, da prihaja do določenih težav, če zbrane količine niso čimprej odpeljane na deponijo. Zato je letos dogovorjeno, da bodo tovornjaki Snage še isti dan zbrane količine odpeljali na deponijo.

Zainteresirani občani se lahko vključijo v čistilno akcijo tudi na drugih območjih na Ljubljanskem barju. Saj se bo ta dan čistilo tudi bregove Ljubljanice, aktivni bodo člani konjeniške sekcije Barje itd.. Veseli jih bodo povsod. Kontaktna informacije o zbirališčih so na voljo na spletnem portalu www.barje.net

Skrb za okolje je tudi skrb za lastno zdravje. Zato pozivamo okoljsko osveščene posameznike, društva in organizacije, da se vključijo, da skupaj prispevamo k čistejši naravi na Ljubljanskem Barju.

Civilna iniciativa Črne vasi sporoča:

Gradnja avtobusnega postajališča. | FOTO: Ida Meglič

da je pristojna služba Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) dne 04.02.2009 izdala:

Dovoljenje za delno zaporo in začasno prometno ureditev za Črno vas - zaradi podaljšanja avtobusne proge skozi Črno vas in Lipe do vasi Jezero v občini Brezovica.

Postajališča že gradijo. Delna zapora in začasna prometna ureditev bo potekala v času od 09.02.2009 do 15.04.2009.

Predviden začetek obratovanja proge 19B bo, kot so nam zagotovili na LPP-ju, aprila 2009. S tem bo končno tudi omogočena avtobusna povezava med Ljubljano in notranjostjo Krajinskega parka Barje, kar je velika pridobitev tako za krajanje Črne vasi, Lip, Jezera in okoličane, kot tudi za vse, ki

| FOTO: www.crnavas.si

se želijo sprostiti v spletu kulturne krajine in narave Ljubljanskega barja.

Točen začetek obratovanja proge z voznim redom bomo pravočasno objavili na **spletni strani Črne vasi** (www.crnavas.si), ki smo jo člani iniciativnega odbora za peticijo pripravili z namenom obveščanja krajanov o dogodkih in aktualnih novostih na tem delu barja (zato informacij v pisni obliki ne bomo več delili po hišah) in z namenom seznanjanja vseh obiskovalcev spletne strani o lepotah našega kraja.

Tako Črnovaščane kot tudi ostale obiskovalce in ljubitelje barja vabimo, da si na naši spletni strani (www.crnavas.si) ogledate zgodovino, znamenitosti, dogodke in fotografije našega kraja. Svoje pobude, vprašanja, pohvale in pritožbe lahko pošljete z elektronsko pošto na naslov: info@crnavas.si.

Popis odlagališč na Ljubljanskem barju

Barbara Zupanc

Mestna občina Ljubljana je izvedla popis črnih odlagališč odpadkov na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje. V mesecu septembru in oktobru so izvajalci v sedmih občinah našli skupaj **466 odlagališč** odpadkov, katerih skupna količina znaša (po konzervativni oceni) okoli **90 tisoč kubičnih metrov**, zavzemajo pa 136 tisoč kvadratnih metrov, torej skoraj **14 hektarov**. Količina nelegalno odloženega odpadnega materiala na Ljubljanskem barju torej znaša toliko, kolikor odpadkov v pol leta sprejme ljubljanska deponija. Največji delež tako pri količini kot površini, ki jo zasedajo, gre nasutjem materiala, zemlje, proda in gradbenih odpadkov, ki jih je skupaj preko 80 odstotkov.

Območje KPLB je v največji meri razdeljeno med občine Ig, Brezovica in Ljubljana, temu primerno je število odlagališč največje v teh občinah, po površini in količini odpadkov in nasutij materiala pa izstopa Mestna občina Ljubljana, ki ji sledita Škofljica in Brezovica.

Glede na rabo tal se največ odlagališč, blizu 40 odstotkov, nahaja na travniških površinah, sledijo jim neobdelane kmetijske površine in površine v zaraščanju. Torej tiste, ki so z vidika varstva narave in okolja za Ljubljansko barje najpomembnejše. Zaskrbljujoče je, da je veliko odlagališč v neposredni bližini vodotokov, še bolj pa dejstvo, da je dobra tretjina popisanih odlagališč na območju poplav. Velik del Ljubljanskega barja sodi v prvo, drugo ali tretje vodovarstveno območje, saj vodarna Brest napaja kar tretjino prestolnice. Ta območja pa očitno niso ovira za onesnaževalce, kajti več

kot polovica odlagališč leži na območjih, kjer veljajo posebni vodovarstveni režimi. Podobno žalostna je slika na naravovarstvenih območjih,

FOTO: Ida Meglič

kjer je najboljčutiljivejše območje z vidika ogroženosti narave prav tako onesnaženo kot ostali dve.

Odlagališča ležijo blizu naselij, v oddaljenosti od sto do tisoč metrov, ob lahko dostopnih, a očem malce odmaknjenih makadamskih poteh in kolovozih. Največ odlagališč ima že dolgo brado, saj ponavadi začeten majhen kup odpadkov sčasoma narašča v obsežno družbo najrazličnejših odpadkov, ki jih je kasneje prav zaradi raznovrstnosti težko sanirati, saj se na enem kupu najdejo tako zemlja in neškodljivi gradbeni odpadki kot salonične plošče, odpadna olja in komunalni odpad, pa še kakšen star računalnik za povrhu. Ocenjen vpliv popisanih odlagališč na okolico je zelo problematičen. Ne le, da izrazito kviri videz in povzroča škodo na vegetaciji ter vodi (površinski in podtalnici), tudi navidez neškodljiva, od kdo

ve kod pripeljana zemlja, trajno uniči obstoječi ekosistem ter prinese kopico neželenih semen rastlin, ki v barjansko okolje ne sodijo. Mnoge bar-

janske površine so tako že zaraščene s tujerodnimi invazivnimi vrstami, ki trajno spreminjajo Ljubljansko barje.

Glede na sestavo odlagališč skoraj v celoti prevladuje gradbeni material, le majhen delež (manj kot odstotek) zavzemajo kosovni in komunalni odpadki. Med gradbenim materialom prevladujejo zemlja, pesek, gramoz in strešna kritina, vmes pa se pojavljajo tudi manjši kupi asfalta, betona, betonskih cevi in podobno. Sicer majhen, a zaskrbljujoč, je del nevarnih odpadkov, ki jih sestavljajo barve, računalniška oprema, odpadna olja, salonitna kritina in podobno.

Prav vrste odpadkov, ki jih najdemo na Ljubljanskem barju nakazujejo tudi možno smer rešitve tega perečega problema. Ker občine ustrezno skrbijo za odvoz komunalnih in kosovnih odpadkov, je črnih odlagališč te vrste vse manj. Nasprotno pa se

izjemno hitro večja količina nelegalno odloženega odpadnega gradbenega materiala in nasutij kar kaže, da ustrezno zbiranje in predelava teh vrst odpada (ki ga je v času izjemne rasti investicij vse več) še vedno ni urejeno in dostopno.

Ko se bodo urejenim deponijam gradbenih odpadkov pridružile še fizične prepreke, učinkovite inšpekcijske in druge nadzorne službe ter ustrezno informirani in ozaveščeni prebivalci pa bo podoba Ljubljanskega barja morda drugačna.

• obvestila •

TEŽAVE S HIŠNIMI PREDALČNIKI (poštni nabiralniki)

Med raznašanjem obvestil krajanom ob Peruzzijevi cesti, smo naleteli na težave povezane s poštnimi nabiralniki, o katerih smo že pisali v Rudniški Četrtniki.

Očitno nekateri krajanje menijo, da nabiralnika ne potrebujejo (ti ga nimajo), drugi bi si nabiralnik najraje dali v dnevno sobo (nabiralnik na notranji strani ograje, za hišo, ipd.), tretji pa imajo stražarje nabiralnikov (psi). Zato dragi krajanje, če želite biti obveščeni, nabiralnik pritrdite na primerno mesto, torej na vidno in dostopno mesto.

SPOMLADANSKA KMETIJSKA OPRAVILA IN JAVNE CESTE

Zaradi pritožb (so)krajanov, pozivamo vse kmetovalce, da očistijo umazanijo z gum prevoznih sredstev preden z njimi zapeljejo na javno cesto!

Investicije MOL v letu 2009 na območju ČS Rudnik

Helena Židanek

Ker nas velikokrat sprašujete po planiranih investicijah v naši četrtni skupnosti, smo za vas pripravili kratek izveček iz proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2009. Celoten Odlok o proračunu si lahko ogledate na spletni strani: http://www.ljubljana.si/si/mescani/proracun/proracun_2009/default.html, v fizični obliki pa tudi na sedežu ČS Rudnik, MOL, Pot k ribniku 20 v Ljubljani.

Ureditev Peruzzijske ceste

(odsek od AC nadvoza do križišča z lžansko cesto)

Sredstva so namenjena za poplačilo novelacije in dopolnitev projektne dokumentacije PGD, PZI za objekte iz 5. člena pogodbe o sofinanciranju izgradnje AC odsekov Šentjakob – Malence in Zadobrova – Tomačevo.

Izgradnja brvi na Špici

FOTO: Tilen Šinkovec

Brv na Špici povezuje bregova Gruberjevega prekopa v izteku ulice Prule in ureditev novega kompleksa Agroživilske šole. Namenjena bo pešcem in kolesarjem. Nosilna konstrukcija je jeklena, zasnovana kot dvojni lok, oblikovana kot trikotno paličje, pohodna plošča je armirano betonska. Objekt je temeljen na pilotih. Sredstva so namenjena za gradnjo brvi, ureditev dostopov in območja ob objektu.

Vrtec Galjevica

V enoti Orlova ureditev zunanjih sanitarij.

Stanovanjsko gospodarstvo

Sredstva so med drugim namenjena za nadomestno gradnjo poslovno stanovanjskega objekta – do 6 stanovanj na lokaciji **lžanska c. 305** (Po pridobitvi gradbenega dovoljenja v prvem tromesečju 2009 se bo sredi leta pričela gradnja nadomestnega poslovno stanovanjskega objekta, ki bo financiran iz virov stanovanjskega gospodarstva, Službe za lokalno samoupravo in Oddelka za ravnanje z nepremičninami MOL) ter za razvijanje projektov stanovanjske gradnje in priprave na gradnjo na območju Galjevica, Jesihov štradon, Peruzzijska cesta in Vinterca.

Ureditev komunalne infrastrukture

Dolenjska cesta – povezovalna cesta Industrijska cona Rudnik,

Nov železniški prehod do Dolenjske ceste. | FOTO: Tilen Šinkovec

Dolinškova ulica – gradnja komunalnih naprav (zaključek gradnje),

Ob dolenjski železnici – gradnja kanalizacije, ureditev ceste in pločnika ter montaža javne razsvetljave na odseku od Pregljeve ulice do Peruzzijske ulice,

Naselje Vinterca – Po pridobitvi gradbenega dovoljenja za II. fazo gradnje odpadne in meteorne kanalizacije ter ureditev cest po končani gradnji se bo nadaljevalo z gradnjo v ulicah Vinterca I, Vinterca II, spodnji Rudnik I, II, III, IV, V. Gradnja poteka sočasno z gradnjo plinovoda (investitor JP Energetika) in obnovo vodovoda (investitor JP Vodovod – Kanalizacija). Izvaja se od leta 2004. Naselje Vinterca ima obstoječo meteorno kanalizacijo, v katero so speljane tudi odpadne vode obstoječih objektov. Kanalizacija se zliva v odprt jarek ob Dolenjski cesti in povzroča smrad v industrijski coni Rudnik;

Obnova mostu čez lžco na lžanski cesti.

Investicijsko vzdrževanje OŠ

Osnovna šola Oskarja Kovačiča; investiranje v obnovo strehe nad telovadnico.

Poleg navedenega naj dodamo še **plan malih del ČS Rudnik**, ki vključuje nekaj dodatnih košenj na našem območju ter postavitve klopi in košev za smeti ob Velikem Galjevcu.

Ureditev Peruzzijske ceste

Helena Židanek

Pa smo jo dočakali. Ureditev Peruzzijske ceste namreč. Cesta je ostala neurejena že od časa gradnje južne obvoznice, ko je bila glavna prometna žila na tem območju. Da vam malce osvežimo spomin, smo s spletne strani DARS-a pridobili naslednje podatke:

»Kozarje - Malence (južna avtocestna obvoznica LJ) Gradnja je potekala v letih od 1979 do 1988, in sicer v dolžini 7 km

Južna ljubljanska avtocestna obvoznica povezuje Zahodno ljubljansko avtocestno obvoznico z dolenskim avtocestnim krakom. Geomehanske lastnosti temeljnih tal na tem območju, ki poteka preko ljubljanskega Barja so tako slabe, da cestnih nasipov ni bilo mogoče graditi na običajen način. Zato so bili izvršeni poizkusi, kako doseči izboljšanje temeljnih tal:

poizkusni nasip iz gruščnatih kolov, poizkus različnih vertikalnih drenaž, izboljšanje tal z apnenimi koli ob Peruzzijski cesti, poizkusni nasip iz super lahkih materialov na priključni cesti za industrijsko cesto na Rudniku med takratno magistralno cesto in nivojskim križanjem z železniško progo Ljubljana - Trebnje.

S prvimi deli na tem odseku so pričeli v letu 1979 s poizkusnim predobremenilnim nasipom od Rakove Jelše do Ljubljanice. Nadaljevalo se je z izgradnjo nasipa z materialom na netipičnem barju, izkopanim na severni obvojni cesti. Z rednim delom se je pričelo ob koncu maja 1985, zaključek del pa je bil 28. oktobra 1988.«

Še na kratko o sami gradnji, ki bo na dveh odsekih potekala različno:

Na odseku od Dolenske ceste do Jurčkove ceste bodo potekala obnovitvena dela z modernizacijo železniškega prehoda.

Na odseku od Jurčkove ceste do nadvoza čez AC, bo cesta širša. Zaradi utrditve terena, bodo tu najprej zgrajeni predobremenilni nasipi.

Celotna gradnja naj bi potekala eno leto (zaradi predobremenilnih nasipov) in štiri mesece.

V dolgih letih (od leta 1988) odkupovanja zemljišč za širjenje ceste, noveliranja projekta in iskanja finančnih sredstev, je cesta postajala čedalje bolj uničena in zaradi razvoja nakupovalnega središča tudi bolj obremenjena.

Letošnje leto je gradnja stekla, a krajanje že izpostavljajo prve težave;

- odkupljeno je bilo manj zemljišč za cesto, kot bi bilo potrebno;
- problematika odvodnjavanja meteorne vode v času predobremenilnih nasipov.

Zato je Četrtna skupnost Rudnik, dne 16.3.2009, sklicala sestanek, katerega so se poleg krajanov udeležili tudi vsi odgovorni za izvedbo projekta, vključno z županom Jankovičem.

Upamo, da bodo dogovori s sestanka realizirani in da bo gradnja zaključena v planiranem roku.

DNEVNI PODPORNİ CENTER MLADIM MATERAM

V lepih prostorih in prijetnem vzdušju smo odprli vrata našega dnevnega centra za mamice z dojenčki. Naš namen je nuditi mamicam prostor, kjer se lahko družijo z drugimi mamicami, pridobijo ali izmenjajo izkušnje, prisluhnejo predavanjem strokovnjakov, se udeležijo tematskih delavnic ali samo previjejo in nahranijo svojega otroka. Seveda pa lahko mamice samo posedijo in ob čaju pokramljajo. Poleg tega imajo mamice oziroma družine možnost individualnega svetovanja v primeru razvojnih in vzgojnih ter partnerskih oziroma zakonskih vprašanj.

Dnevni center je odprt od ponedeljka do petka od 8. ure do 15. ure.

Naše ostale aktivnosti (delavnice o baby handlingu, masaži dojenčka, prva pomoč,...)

pa so na voljo v popoldanskem času po mesečnem razporedu, ki je na voljo na naši spletni strani.

Vse informacije in prijave sprejemamo na telefon 051-369-900 med 8. in 15. uro in na email: info@zavod-tamala.si

Mag. Andreja Troppan in Julijana Nagode, dipl. soc. del.

Čiščenje greznic

Janez Sirec, VO-KA

Kot ste seznanjeni, je Mestna občina Ljubljana pristopila k rekonstrukciji dela Peruzzijske ceste na območju med Jurčkovo cesto in vzhodno avtocesto.

Na obravnavanem območju javna kanalizacija še ni zgrajena, zato se odpadne komunalne vode iz objektov stekajo v obstoječe greznice. Odtoka iz greznic zaradi visoke podtalnice ni moč ponikati, zato se steka v odvodnik, ki je ponekod tudi delno zacevjen. Za nemoteno delovanje greznic je le te potrebno redno vzdrževati in tudi prazniti. V greznicah prihaja do anaerobnega procesa - gnitja organskih snovi, zaradi česar nastajajo plini, ki povzročajo smrad. Goščo, ki se zadrži v greznicah, je zato potrebno občasno izčrpati in odpeljati na komunalno čistilno napravo, ki je opremljena za prevzem in obdelavo vsebine greznic.

V skladu s Pravilnikom o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode (Ur. list RS, št. 109/2007) mora izvajalec javne službe zagotoviti prevzem in

obdelavo blata iz MKČN in pretočnih greznic najmanj enkrat na štiri leta. Ker se bodo na vašem območju pričela obsežnejša gradbena dela, zaradi katerih bi lahko občasno prihajalo tudi do delne prekinitve odvoda odpadnih vod iz vaših greznic preko površinskih ali deloma zacevjenih odtokov, vam svetujemo in bi bilo primerno, da se še pred tem poskrbi za odvoz grezničnih vsebin in s tem prepreči nezaželjeno morebitno povečano širjenje smrada.

Z Odlokom o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (Ur. list RS, št. 14/06; 59/07) je MOL pooblastila Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o. za izvajanje javne službe na območju MOL.

Zato Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija d.o.o. na

celotnem območju MOL organizirano prazni vsebino pretočnih in nepretočnih greznic ter MKČN (malih komunalnih čistilnih naprav).

Storitev naročijo lastniki greznic in so jo dolžni tudi plačati skladno z zgoraj citiranim Odlokom.

BREZPLAČNE USTVARJALNE DELAVNICE

V času od novembra do aprila so zopet potekale ustvarjalne delavnice, ki jih za krajane ČS Rudnik organizira Četrtna skupnost in so za krajane brezplačne. Naslednje delavnice se bodo pričele zopet jeseni. V vmesnem času rednih mesečnih delavnic ne bo, morda pa se odločimo za organizacijo kakšne »poletne«, kar bomo objavili na znanih mestih.

Vse aktivnosti v zvezi z delavnicami so objavljene na spletni strani MOL- ČS Rudnik http://www.ljubljana.si/si/mol/ce-trtne_skupnosti/rudnik/novice/default.html ter na oglasnih deskah ČS Rudnik ter na nekaterih drugih oglasnih površinah v naši četrtini skupnosti. Kaj smo počeli in obvestila o delavnicah lahko preberete tudi na blogu <http://ustvarjajmo.blog.si/>. Tu boste morda zvedeli še za kakšno drugo zanimivost iz naše ČS ter dobili razna obvestila povezana z ustvarjalnimi delavnicami.

Če želite prejemati obvestila, kdaj se bodo odvijale, lahko pustite sporočilo na mailu ustvarjajmo@gmail.com ali pokličete v četrtino skupnost Rudnik na 01 428 03 45.

Kaj več o tem, kaj smo počeli na delavnicah pa si preberite v naslednji številki!

Katarina Šinkovec

Autobus MPP do Hauptmanc v začetku septembra 2009?

FOTO: Ida Megič

Jankovič Marija, 100-letnica

Tone Zadnikar, organizator srečanja

Na južnem obrobju Ljubljane (Črna vas) je, 29. decembra 2008, Marija Jankovič slavila 100 let življenja. Na svojem rojstnem dnevu, ki ga je praznovala v mesecu novembru, se je poveselila in tudi zaplesala skupaj s sorodniki. V vabilu je zapisala: »Vabim tiste, ki so me imeli radi, mi pomagali in stali ob strani.« Največje doživetje pa je bil zanjo prav gotovo obisk gospoda Zorana Jankoviča, župana Mestne občine Ljubljana, ki jo je na njenem domu obiskal prav na njen rojstni dan.

Še danes ne more verjeti, da se je poleg svojega dela in obilice obveznosti ob zaključku leta, lahko oglasil tudi pri njej.

Prisrčen je bil trenutek ob stisku rok, čestitki in izkazani pozornosti gospoda Jankoviča, ko je slavljenka takoj posegla v besedo: »Ja, vi ste pa župan Jankovič! Jaz vas poznam, gledam vas po televiziji. Tudi jaz sem Jankovič, v žlahti si pa nisva.« Nato sta se usedla k mizi in ker slabo sliši, me je prosila, da gospodu

županu povem nekaj o njenem življenju in to sem tudi storil.

Rodila se je v Krvavi peči in že pri sedmih letih odšla v Suho Krajino. Leta 1932 je prišla v Črno vas, kjer kot vdova živi pri izredno skrbnem sinu Tonetu, njen drugi sin Marko pa živi v mestu. Še vedno kuha, tudi potico speče v krušni peči. Delo na vrtu ji je v veliko zadovoljstvo, sajenje fižola pa ji je še posebej priraslo k srcu. Že sedaj načrtuje in pravi, da ga bo letos najmanj osemsto prekel, toliko ga je imela tudi lansko leto.

Še o marsičem je tekla beseda v pogovoru, recimo o vojni, ko je bila aktivistka NOB in s tem izpostavljena mnogim nevarnostim. Gospod župan se je zanimal še za marsikaj.

Ob zaključku se mu je slavljenka zahvalila in dejala: »Želim vam še veliko uspeha v dobro nas vseh in tudi jaz vas bom podpirala.« Gospod župan je slavljenki ob odhodu zaželel še veliko zadovoljstva in vitalnosti v njenem bodočem življenju, mi pa smo se od njega poslovili z aplavzom.

V PGD Ljubljana Barje smo tudi gasilke

Gasilke PGD Ljubljana Barje

Prostovoljno gasilsko društvo Ljubljana Barje je bilo ustanovljeno 1922 leta. Od vsega začetka so bile vanj vključene tudi članice, ki so temu društvu dale pomemben pečat.

Večina gasilk je v gasilskih vrstah že od malih nog, zato se je tekom let nabralo veliko znanja in izkušenj. To se uspešno prenaša na mlajši rod. Znanje smo utrjevale na različnih izobraževanjih in tekmovanjih, zato ima veliko članic že kar nekaj pomembnih činov. Vsako leto se v mesecu septembru udeležimo tekmovanja za članice in pohvaliti se moramo z odlično uvrstitvijo. Kljub družinskim obveznostim, si vzamemo čas za priprave. Poleg uradnih aktivnosti, pa opravimo v društvu tudi veliko drugih del. Skrbimo za urejenost prostorov v gasilskem domu in okolico. Aktivno sodelujemo pri pripravi in izvedbi

družabnih srečanj in ekskurzij.

Vsako leto je tudi novejše srečanje članic Gasilske zveze Ljubljana. Zadnje praznovanje smo pripravile v našem društvu. Za lepo dekoracijo je poskrbel naš podmladek. S kulturnim programom sta večer popestrila mlada gasilca, z igranjem violine in kitare, Neža Jereb in Tilen Bajt. K vsakemu prijetnemu druženju sodita tudi hrana in pijača. Prav prijeten je bil pogled na

lepo pripravljene mize, kjer je bila prava razstava domačega pečiva in drugih dobrot.

To je bil kratek prikaz našega dela, v prihodnosti si želimo še veliko prijetnih uric druženja.

Pridružite se nam.

Pozdravljamo vas z gasilskim pozdravom, Na pomoč!

UniCredit Bank na Rudniku

Ob otvoritvah novih poslovnih enot UniCredit Bank vedno daruje nekaj sredstev tudi lokalnemu okolju, v katerega se vključuje. Tako je tudi ob uradni otvoritvi poslovne enote UniCredit Bank na Rudniku, že pete enote v Ljubljani, namenila donacijo Osnovni šoli Oskarja Kovačiča v skupni višini 4.000 evrov.

Predaja čeka. | FOTO: Arhiv UniCredit Bank

Osnovna šola Oskarja Kovačiča bo z donacijo lahko pokrila del stroškov za spremljanje slepega učenca, ki se je vključil v njihovo šolo. »Novica o donaciji UniCredit Bank nas je zelo razveselila in presenetila. Z donacijo bomo lahko podprli pogum našega učenca in mu zagotovili spremstvo, da mu omo-

gočimo enakopravno in kar najhitrejšo vključitev med vrstnike, prvošolce,« je ob prevzemu čeka povedala Klavdija Birsa Marn, ravnateljica Osnovne šole Oskarja Kovačiča.

»V imenu učiteljev in učencev naše šole se iskreno zahvaljujemo predsedniku uprave, dr. Francetu Arharju za naklonjenost in izkazano zaupanje.«

Zaposleni v poslovalnici Rudnik. | FOTO: Arhiv UniCredit Bank

V novi poslovni enoti UniCredit Bank na Rudniku, na Jurčkovi cesti 231, je strankam s storitvami za občane in podjetja na voljo strokovna ter prijazna ekipa sodelavcev.

Gregor Glazer

Zlati medalji zopet v Ljubljano

55. gostinsko-turistični zbor (GTZ), največji strokovno-družabni dogodek v Sloveniji, je potekal med 7. in 9. oktobrom 2008 v Termah 3000 v Moravskih Toplicah. Tekmovalnega dela se je udeležilo 479 tekmovalcev. Pet tekmovanj je bilo namenjenih dijakom srednjih šol za gostinstvo in turizem, slašičarstvo

ter pekarstvo. 108 srednješolcev je spremljalo 36 mentorjev. Tekmovanja so se udeležili tudi dijaki Živilske šole Biotehniškega izobraževalnega centra Ljubljana. Tekmovanje za peke je bilo organizirano drugič, slašičarke pa so se tekmovanju udeležile že večkrat. Tekmovalno skupino pekov so sestavljali trije dijaki 3. letnika: Blaž Kastelec, Matjaž Smrke in Toni Jeršin. Mentor tekmovalcev je bil učitelj praktičnega pouka Gregor Žagar. Slašičarsko tekmovalno skupino so pod mentorstvom učiteljice praktičnega pouka Andreje Perčič sestavljale dijakinje 3. letnika: Gabriela Vrbančič, Andreja Klun ter Monika Zupanc.

V tekmovalnem programu so peki pripravili zavito pecivo (slanik, zavita makovka in rogljič), večji pleten izdelek (vrtanek) ter aranžma. Slašičarke so pripravile 3x po 6 minjonov različnega okusa ter torto na temo rojstnega dne. Ocenjevalna komisija je ocenila delo vseh tekmovalcev in zlati medalji dodelila skupinama naše šole.

čarke so pripravile 3x po 6 minjonov različnega okusa ter torto na temo rojstnega dne. Ocenjevalna komisija je ocenila delo vseh tekmovalcev in zlati medalji dodelila skupinama naše šole.

mag. Tatjana Šček Prebil, prof.
ravnateljica Živilske šole,
BIC Ljubljana

Delovanje Turističnega društva Barje v letu 2009

Maruška Markovčič, TD Barje

Turistično društvo Barje, ki je lansko leto praznovalo 20-letnico delovanja, je tudi za letošnje leto pripravilo obsežen program različnih aktivnosti. Vse so osredotočene na promocijo Ljubljanskega barja, prav tako pa ponujajo različne možnosti za preživljanje prostega časa na pragu Ljubljane. V svoj program smo vključili različna predavanja, organizirali pa bomo tudi tri, že tradicionalne, prireditve. Več o posameznih aktivnostih si lahko preberete na spletni strani društva – www.td-barje.si. V letošnjem letu bomo izvedli naslednje aktivnosti – po kolendarskem razporedu:

Sobota 04.04.2009 (v primeru dežja pa 18.4.2009)

Čistilna akcija (zbor pred ZD Barje med 8.30 in 9.00 uro)

Sobota 16.05.2009

Pohod po Ljubljanskem barju

Sobota 20.06.2009 - dopoldan

Otroške barjanske žabarije

Sobota 20.06.2009 - zvečer

Barjanska noč

September

Strokovna ekskurzija

Petek 23. in Sobota 24. 10. 2009

Jesenska tržnica

CELO LETO

Morostarke – sklop predavanj

MOROSTARKE

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA IN DELAVNIC 2009

Sreda 25.02.2009 ob 19.00 uri ZD Barje	1. srečanje	Predstavitve programa in pogovor Pozitivno mišljenje - pomen za naše življenje - pogovor vodi Maruška MARKOVČIČ
Sreda 11. 3. 2009, ob 19.00 uri ZD Barje	2. srečanje	Dr. Gorazd GAVEZ - Kaj lahko naredimo sami za svoje zdravje-1?
Sreda 8. 4. 2009, ob 19.00 uri ZD Barje	3. srečanje	Dr. Gorazd GAVEZ - Kaj lahko naredimo sami za svoje zdravje-2?
Torek 19. 5. 2009, od 16.00 do 21.00 ure Turistična kmetija pri Lazarju, Podgrad	4. srečanje	Prof. Gregor BIZANT - Priprava različnih slaščic - Kuharski tečaj <i>Opozorilo</i> - max. število udeleženk je 18
Torek 2. 6. 2009, ob 17.00 uri Kmetija Pri Anici, Lipe 20	5. srečanje	Ana ILAR - Nabiranje zdravilnih zelišč in ogled vrta na ekološki kmetiji pri Anici
Sreda 2. 9. 2009, ob 20.00 uri ZD Barje	5. srečanje	Mojca SMERAJAC - Pomen embalaže pri prodaji pekovskih in drugih izdelkov - pravilna označenost, pravilni materiali
Sreda 7. 10. 2009, ob 19.00 uri ZD Barje	7. srečanje	Barbara LAPUH - Dopolnilna dejavnost, osebno dopolnilno delo
Sreda 4. 11. 2009, ob 19.00 uri ZD Barje	8. srečanje	Dr. Gorazd GAVEZ - Kaj lahko naredimo sami za svoje zdravje-3?
Sreda 2. 12. 2009 Lokacija in ura bost še določeni	9. srečanje	Praznični pogrinjek in praznični jedilnik - delavnica Praznični zaključek leta

V sklopu našega programa pa bomo še obnovili informacijske table na Ižanski in Peruzzijski cesti, poskrbeli za redno posodabljanje društvene spletne strani, uredili učno pot po Barju in poskrbeli za novoletno okrasitev na križišču Peruzzijske in Ižanske ceste, prav tako pa bomo izvedli tri predavanja na temo predstavitve Ljubljanskega barja (teme: Botanični vrt, Varovanje okolja, Favna in flora Ljubljanskega barja s poudarkom na močvirnih orhidejah), predstavili delovanje TD Barje v sklopu promocijskega dneva Ljubljanskega podeželja (maj 200) in sodelovali na 4. Medobčinskem tekmovanju koscev in grabljic za pokal Ljubljanskega barja (5. 9. 2009).

Vabimo vse, ki bi se nam želeli pridružiti in postati naši člani, da se nam javite na naslov: maruska.markovcic@gmail.com ali pa pokličete gospo predsednico TD Barje, Darinko Berdajs na 041 286 064.

Se že veselimo srečanja z vami!

DRUŠTVO UPKOJENCEV KRIM-RUDNIK

VABI K VPISU NOVIH ČLANOV

Društvo upokojencev Krim-Rudnik je največje društvo v Četrtni skupnosti Rudnik, saj šteje kar 836 članov.

Člani društva se lahko vključujejo v različne organizirane dejavnosti:

- prostovoljne dejavnosti (pomoč starejšim prebivalcem na domu)
- pevski zbor
- izleti
- športne dejavnosti (balinanje, kegljanje, strelstvo, pikado, namizni tenis, ribolov, šah in pohodništvo)

V društvu pripravljajo še različna družabna srečanja, kot so:

- plesi
- silvestrovanja
- pustovanja
- srečanja jubilaritov (70., 80. 90. in več let)

Vse dodatne informacije o društvu dobite v društveni pisarni na naslovu Pot k ribniku 3a, ob torkih in četrkih med 16. in 18. uro, ali na telefon: 01/ 427 12 21.

Vabljeni!

S poni vprego v Ljubljano na martinovanje

Vojko Erjavec

I FOTO: Vojko Erjavec

I FOTO: Vojko Erjavec

V prijazni gostilniški izbi smo ljubitelji ponijev v KONJEREJSKEM DRUŠTVU BARJE spet staknili glave. Porodila se nam je nova zamisel. Zopet bomo potovali. Tokrat na Martinovo, v Ljubljano, po vinski poti ocenjevat žlahtnost rujnega vinca. Z bučo, otroci in milozvočnimi pevkami.

Krenili smo s Špice. Shetland poni vprega je vozila našo staro znanko, trofejno 238 kg težko bučo velikanko. Družbo na vozu ji je delal rosno mladi podmladek KD Barje v stari zasedbi: Furman MATEVŽ, harmonikar DEJAN, trmoglavka PIA, MIHA in NAJ na kobilici Cilki.

Pruški most, Vitez, Čevljarski most. Tu smo se z našo malo karavano vključili na vinsko pot, ki je potekala po bregovih Ljubljane. Le s težavo smo se med stojnicami z bogato ponudbo vin premikali skozi množico ljudi. Dejan je zaigral poskočno vižo, oglasila se je pesem. Z Zdenkom sva suhega grla zaman pogledovala za Martinom, ki ga nisva srečala vse do Tromostovja.

Počasi smo se prerinili do Stritarjeve. Tu pa se je vse ustavilo. Zaradi velikega vinskega soda sredi ceste, iz katerega je prijazni vinar točil za pokušino. Pa ne samo zaradi soda. Enostavno nismo mogli naprej, ker nas je obkrožila zvedava množica ljudi. Eni so otipavali bučo, spet drugi svojo spremljevalko, vse pa je zanimala teža buče, kje lahko dobijo seme, od kod smo prišli itd.....!

Od nekod se nam je pridružil harmonikar neke folklorne skupine. Z našim Dejanom sta družno zaigrala »V dolini tihi«. Množica se nam je spontano pridružila v pesmi. Marsikomu se je »milo storilo« in se mu orosilo oko. Na koncu smo si zaploskali, se poslovili od prijaznih ljudi in se premaknili k Prešernovemu spomeniku. Tu smo se okrepčali z dobrotami iz domače košare. Kaj hitro smo bili spet obkroženi. Tokrat s strani najmlajših, njihovih babic in dedkov. Seveda zaradi konjičev. Z zvedavimi, široko razprtimi očmi so jih opazovali, jih božali, nekateri celo zajahali. Tu mi je prišla na misel Kopitarjeva pesem: Bo moj vnuk še pel slovenske pesmi? Sam se pa sprašujem, ali bo moj vnuk sploh poznal konja? Bomo videli!

Vse lepo se enkrat konča. Tudi nam se je. Obrnili smo se proti domu. Trmoglavka Pia se ni več kot majhno, razvajeno dekletce

plazila po buči. Sedaj je sedela ponosno na konju in važno pogledovala okoli sebe.

V dolgih, zimskih večerih bomo pregledovali svoje albume in obujali spomine na take prijetne družabne dogodke. Vsak po svoje! Tudi najmlajši. Ko bodo odrasli v može in žene se bodo spominjali brezskrbnih otroških dni, ob tem pa si morda nostalgичno zapeli: Oj mladosti moja...!

**Martinovali smo člani
KONJEREJSKEGA DRUŠTVA BARJE
in podmladek SHETLAND PONIJEV**

Tehtanje buče velikanke. I FOTO: Vojko Erjavec

Kako smo preživeli leto 2008?

Vojko Erjavec

Katastrofalno! Konji so poginjali, žrebeta so se rojevala z dvema glavama, čarovnice so na pujskih letale nad vaškimi hišami in zavdajale živalim, trava se je posušila!

Pa le ni bilo vse tako slabo. Odkar je predsednik društva gospod Marjan Trček uvidel, da poniji na Barju le ne bodo kot tujki pokvarili sloves in tradicijo reje hladnokrvnih konj, smo lahko aktivnosti društva raztegnili preko celega leta. Postali smo zanimivi tudi za otroke in njihove starše, zaradi česar so bile vse naše prireditve zelo dobro obiskane. Za to se imamo zahvaliti tudi dobri organizaciji in posameznim domačinom, ki so nam na tak ali drugačen način pomagali. Ena takih je tudi Darja Strle, lastnica gostišča Kolišče iz vasi Lipe na Barju, ki nam je po nornem prevozu buče velikanke z njive priredila čudovito vrtno zabavo.

Tudi namočilo nas je pošteno. Nebo! Na DNEVU KONJEREJE v Podpeči. Tu smo lahko prvič na Barju videli spretnostno vožnjo vpreg, ki jo je zelo kvalitetno izpeljal Simon Jurečič s svojo ekipo.

Žal pa je prišlo na tej prireditvi do nesreče, ko je konj brnil otroka. Zgodilo se je pač v našem društvu, lahko pa bi se kjerkoli drugod. Novica se je bliskovito razširila po vesoljni Sloveniji. Eni

so nam privoščili, drugi spet ne. Sam pravim, da je sreča, da otrok ne bo imel posledic brce. Vsi pa se iz tega nesrečnega dogodka lahko marsikaj naučimo. Prireditelji, zavarujte nenadzorovan dostop do živali, starši, ne puščajte svojih otrok samih! Sonce je začelo zgubljati svojo moč, bližala se je jesen. Za primerno slovo od poletja je poskrbelo vodstvo Četrtna skupnosti Rudnik. Kot člene v verigi nas je združilo in popeljalo na Srečanje krajanov 2008 na Barje. Društva namreč. Taka in drugačna. Prvič smo združeno, brez zavisti in fige v žepu sodelovali z roko v roki in predstavljali svoja društva v vsesplošno veselje in zadovoljstvo obiskovalcev.

Ko je župan Jankovič zvedel, kaj počno njegovi krajan iz ČS-Rudnik si ni mogel kaj in nas je prišel obiskat z dvesto let starim kolesljem, nam zaželel srečo in še veliko takih srečanj v prihodnosti.

Da pa ne bi bili člani društva odvisni samo od sreče, smo priredili nekaj manjših, nič manj odmevnih dogodkov, kjer smo lahko poskrbeli tudi za naše izmučene duše.

Z njim, kraljem kraljev »Ki utopi, vse skrbi, v potrjih srcih up budi!«. Eden takih dogodkov je bilo tudi martinovanje z vprego v stari Ljubljani.

Taborniki rodu Podkovani Krap

Tudi v letošnjem šolskem letu se taborniki rodu Podkovani Krap zbiramo na tedenskih srečanjih, ki potekajo po naslednjem urniku:

Žele puding & Alfi	8., 9. razred	Živa in Primož	pon. 18:00
Leopardi	1., 2. razred	Anja	sr. 17:00
Knor kocke	5., 6., 7. razred	Martina	sr. 18:00
Talenti	3., 4. razred	Rok	če. 17:30

Poleg tedenskih srečanj pa obiskujemo tudi druge akcije. Oktobra je v Ljubljani potekala Fotoorientacija, kjer so se nam že drugo leto zapored pridružili tudi starši otrok in se pomerili v čisto pravih taborniških nalogah. Starši so vse

naloge opravili z odliko, saj so zasedli zavidljivo 1. in 2. mesto v kategoriji družin. Skozi vso leto pa taborništvo ponuja še kup drugih, zanimivih, zabavnih in poučnih akcij, kot so na primer MČ vesela srečanja za najmlajše, razna zahtevnejša tekmovanja za starejše in seveda zimovanje ter tabor, brez katerega ne gre. Otroci z obiskovanjem taborniških delavnic in srečanj spoznajo še drugačen način življenja. Življenje proč od mesta, računalnikov in televizije, življenje v naravi!

Če želite izvedeti več ali pa se nam želijo otroci pridružiti nas kontaktirajte na rpk@rutka.net ali na 031/210-769 (Anja).

Čas mineva, spomini ostajajo...

Sonja Grošelj

NA PRAZNOVANJE 50–LETNICE ŠOLE OSKARJA KOVAČIČA SMO SE PRIPRAVLJALI CELO LETO. PRI TEM PROJEKTU SMO SODELOVALI VSI DELAVCI IN UČENCI ŠOLE. IZDALI SMO ŠOLSKO ZNAMKO, CD, DVD IN BILTEN. OB ZAKLJUČKU SMO PRIPRAVILI PROSLAVO IN RAZSTAVO, KI STA PRIKAZALI PRESEK DELA SKOZI VSA LETA DELOVANJA NAŠE ŠOLE. PO PROSLAVI IN OGLEDU RAZSTAVE SMO SI IZMENJALI MISLI OB PRIJETNEM KLEPETU IN POGOSTITVI. VESELI SMO BILI, KER JE PRIŠLO VELIKO OBISKOVALCEV. ŠE POSEBNO SMO SE RAZVESELILI NAŠIH UPOKOJENIH KOLEGOV, KI SO V PRIKAZIH PRETEKLOSTI NAŠE ŠOLE VIDELI SLEDI, KI JIH JE PUSTILO NJHOVO DELO. HVALEŽNI SMO VSEM SPONZORJEM, KI SO NAM S SVOJIMI PRISPEVKI POMAGALI USPEŠNO ZAKLJUČITI PROJEKT OB 50-LETNICI ŠOLE.

1968 UTRINKI IZ ŠOLSKE KRONIKE

1958/59

Reforma šolstva, ki se je v FLRJ začela v šol. letu praktično izvajati tudi v drugi polovici 8-letne šolske obveznosti, tj. od 5. razreda dalje, je v sistemu našega šolstva narekovala določene organizacijske spremembe tudi na našem zavodu.

Z odlokom OLO Ljubljana 13/1 3119/3 58 od 8. maja 1958 je bila ukinjena bivša II. gimnazija Rakovnik, prav tako je bil z 31. 8. razrešen tudi profesorski zbor z ravnateljem vred. OLO Ljubljana Rudnik je na svoji seji ustanovil osnovno šolo »Oskar Kovačič«, poimenoval jo je po heroju NOB, ki je deloval na tukajšnjem terenu. Šola je imela ob ustanovitvi 20 oddelkov s 645 učenci, prostore pa v bivših prostorih II. gimnazije.

Šolsko poslopje ni bilo zidano za šolo. Bivši lastnik - salezijanski red na Rakovniku je poslopje zgradil za učne delavnice svojega zavoda. Stavba ne ustreza potrebam šole, je brez kleti, brez pravih učilnic in brez centralne kurjave.

Dan konjereje na ljubljanskem barju

Ta prireditev bo potekala 10. maja na Pristavi v Podpeči, vendar tokrat, za spremembo, malo drugače, brez predstavitve konj hladnokrvne pasme. Dali bi večji poudarek druženju in veselju.

Srečanje bi razdelili na dva dela, ki bi potekala istočasno. Za otroke, njihove mamice, dedke in babice bi poskrbeli s poniji, katere bodo lahko otroci vodeno jahali, se z njimi fotografirali, celo pogovarjali, otroška komisija bi izbrala naj ponija, razdelili bi nekaj promocijskih majic, skratka, imeli bi se »fajn«. Člani sekcije bi se v polni meri posvetili otrokom.

Za malo »večje otroke« pa bo na voljo ogled spretnostne vožnje vpreg in hitrostne dirke ponijev posamično na čas, za potešitev žeje pa se bo našlo tudi kakšno pivo.

Prireditev bo združevalo lepo okolje, prijetna glasba, partizanski golaž in, vsaj pričakujem, lepo vreme in dobra volja udeležencev.

Vojko Erjavec

1968/1969

Število učencev se iz leta v leto veča, ker se naselje širi z graditvijo eno- in dvostanovanjskih zgradb. Šolski okoliš je zelo širok. Učenci se v šolo vozijo tudi od 10 km daleč. Kljub prostorski stiski so bile organizirane proslave, na katere so bili vabljeni tudi starši. Šola v naravi (smučanje) za 5. razrede je bila organizirana na Golovcu.

V tem letu so uzakonili popravne izpite za učence od 5. do 8. razreda. Učenci od 2. do 4. razreda pa so lahko napredovali z eno negativno oceno. Za slabše učence so organizirali dopolnilni pouk.

1978/1979

V interesne dejavnosti je bilo vključenih 595 učencev. 540 učencev je prejelo srebrne in bronaste ter zlate cicibanove in Jurčičeve bralne značke. Povečala se je zavest o pomenu skrbi za okolje. V ta namen je bilo izvedenih več očiščevalnih akcij ožjega in širšega okolja »Skrb za čisto okolje«, izdelali smo ptičje krmilnice. Organizirana je bila tudi akcija zbiranja starega papirja. Šolski radio je poročal o pomembnih dogodkih doma, v šoli in po svetu. Prometni krožek je na občinskem tekmovanju zasedel 1. mesto in prejel za nagrado kolo.

1982/1983

1. septembra se je ob naporu celotnega kolektiva pričel pouk na novi šoli na Galjevici, vendar telovadnica še ni bila predana v uporabo. Odpravljena je bila izmena, kar je izboljšalo pogoje dela. V tem šolskem letu je podružnica Barje prenehala delovati, zato se je povečalo število vozačev z Barja. Potekala je preselitev inventarja z enote Barje.

»Člani kluba MRK« so pripravili razstavo na temo »Kaj veš o alkoholizmu« in izvedli kviz na to temo. 17. septembra smo od Pionirskega lista prejeli priznanje za poslanih pet spisov na temo »Smeh v šolskih klopeh«, za natečaj MI MLADI. 3. marca je za osmošolce potekal informativni dan na srednjih šolah. 9. aprila so se učenci udeležili tekmovanja Kaj veš o prometu« in osvojili 1. in 2. mesto. Bralne značke je prejelo 377 učencev, 30 učencev je prejelo bronasto Vegovo priznanje, en učenec pa srebrno priznanje.

1983/1984

S posebnim avtobusom smo vozili 73 učencev z Barja, 78 učencev pa se je z rednim avtobusom vozilo z Lavrice. 22. 9. je bil organiziran tečaj nemščine v sodelovanju z Delavsko univerzo. 25. 11. sta v okviru kulturnega dne šolo obiskala Lev in Vida Kovačič, brat in svačinja Oskarja Kovačiča; 8. 2. pa sta šolo obiskali Branka Jurca in Neža Maurer; nato zakonca Trlep, ki sta predstavila stara ljudska glasbila. 14. 4. smo prejeli dve nagradi na tekmovanju iz fizike, 21. 4. pa srebrno Vegovo priznanje na tekmovanju v Velikih Laščah. 22. 4. smo dočakali otvoritev nove telovadnice, vendar so se že ob zaključevanju del ugotavljale grobe pomanjkljivosti in napake. 26. aprila so imeli učenci razredne stopnje miting na Orlah, ob spomeniku, kjer so bile zadnje bitke za osvoboditev. 4. 5. smo pripravili ob obletnici Titove smrti razstavo »Tito, ljubitelj živali«. Pomembna novost v tem šolskem letu je bila uvedba kulturnih in naravoslovnih dni ter družbeno koristno delo.

1987/1988

Na predmetni stopnji so zaprli edini večji prostor - čitalnico in tako pridobili še eno učilnico. Izredno živahnost in uspešnost je letos pokazal svet staršev, ki je izpeljal akcijo, s katero je šola pridobila pet računalnikov, dva videorekorderja, prebeljenih je bilo šest učilnic na razredni stopnji in iz stare smreke na šolskem dvorišču narejene klopi.

V oktobru smo zbrali 1200 kg divjega kostanja za lovsko zvezo.

Zimske počitnice (od 15. januarja dalje) ljubljanskim šolarjem niso prinesle veselja, saj so minile brez snega, z najvišjo povprečno januarsko temperaturo v zadnjih 50-ih letih.

5. maja smo organizirali za učence od 1. do 4. razreda predavanje o steklini, saj se je bolezen nevarno razširila in je bila preventivna dejavnost umestna.

1991/ 1992

Z novim šolskim letom je bilo imenovano novo vodstvo šole: ravnateljica Klavdija Birsa Marn in pomočnik ravnateljice Jože Košak.

V skladu s spremenjeno zakonodajo je bil imenovan nov svet šole, ki je sestavljen iz treh članov sveta staršev, predstavnikov ustanovitelja in delavcev šole ter dveh članov predstavnikov krajevnih skupnosti.

Vključeni smo v projekt treh ocenjevalnih obdobij. Začeli smo izvajati pouk angleškega jezika v 4. razredu. Izbrani smo bili kot eksperimentalna šola za občino Vič. Na predmetni stopnji smo začeli z nivojskim poukom pri matematiki, slovenskem jeziku in angleškem jeziku. Novembra smo v vseh oddelkih od 1. do 8. razreda začeli s projektom Barje.

Odločili smo se za celostno podobo šole, zato smo med učenci naše šole razpisali natečaj za znak šole. Izbrali smo znak učenca 7. razreda Marka Šercerja.

1993/1994

Decembra smo proslavili 35-letnico ustanovitve šole in 30-letnico preselitve v prostore na Dolenjski cesti 20 ter 10-letnico preselitve predmetne stopnje v stavbo na Galjevici. Proslava je bila v veliki športni dvorani Krim. Marca so učiteljice in učenci PŠ Rudnik pripravili prijetno prireditev v pozdrav prihajajoče pomladi.

V počastitev 850-letnice Ljubljane smo v maju imeli likovno kolonijo. Učenci so slikali motive v stari Ljubljani. V mesecu juniju smo na dvorišču šole na Dolenjski cesti 20 pripravili za vse učence velik žur s skupino Čuki. Prireditve so se udeležili tudi nekateri starši.

V okviru občine Vič-Rudnik je naša šola na športnem področju dosegla 1. mesto.

1998/1999

Otvoritev novih prostorov v nekdanji KS Galjevica je bila dan pred začetkom pouka. Odprla jih je županja Viktorija Potočnik in 1. 9. so drugošolci nemoteno pričeli z delom. Šola je tako delovala na petih lokacijah. Mestna občina pripravlja spremembo našega šolskega okoliša. Zaradi neustreznosti mlečne kuhinje na Dolenjski cesti 20 jo sanitarna inšpekcija oktobra zapre.

Učence razredne stopnje z avtobusom vozimo na kosilo v šolo na Galjevici. 9. decembra je v športni dvorani Krim prireditev ob 40-letnici šole. Marca je na Dolenjski cesti otvoritev prenovljene kuhinje. V mesecu juniju je prišel sklep MOL-a in občine Škofljica, da postane 1. 9. 1999 PŠ Lavrica podružnična šola OŠ Škofljica.

RAVNATELJI IN POMOČNIKI na OŠ Oskarja Kovačiča

1958 - 1975

Jože MIHEVC - ravnatelj

1965 - 1968

Martin ROZMAN - pomočnik ravnatelja

1968 - 1972

Alojz BERTONCELJ - pomočnik ravnatelja

1972 - 1975

Ludvik PLETERŠEK - pomočnik ravnatelja

1975 - 1991

Ludvik PLETERŠEK - ravnatelj

1977 - 1990

Elizabeta ŽGAJNAR - pomočnica ravnatelja na RS

1982 - 1991

Svasta PAVLOVIČ - pomočnica ravnatelja na PS

1990 - 1991

Klavdija BIRSA MARN - pomočnica ravnatelja

1991 - do danes

Klavdija BIRSA MARN - ravnateljica

1992 - 1999

Marija MAJDIČ - pomočnica ravnateljice na PS

1999 - 2000

Mojca KRALJIČ - pomočnica ravnateljice na PS

2000 - do danes

Mojca KRALJIČ - pomočnica ravnateljice na RS

1991 - 1992

Jože KOŠAK - pomočnik ravnateljice na RS

1993 - 2000

Sonja GROŠELJ - pomočnica ravnateljice na RS

2000 - 2003

Sonja GROŠELJ - pomočnica ravnateljice na PS

2003 - do danes

Alenka KLADNIK - pomočnica ravnateljice na PS

POGLED V STARA ŠOLSKA GLASILA ODKRIVA ...

MOJ DOMAČI KRAJ

Moj domači kraj leži v predmestju Ljubljane, okoli njega pa se razprostirajo travniki, njive in polja. V ospredju se dviguje Krim, v ozadju pa Golovec. Ako je lepo in sončno vreme, se vidijo tudi Kamniške planine. V pomladanskih dneh je vse živo na polju. Sosed zapreže konja v plug in »hi hot« sta

odšla na njivo, drugi s hrano, tretji sejat. To je delo na polju. Tudi v jeseni je pri nas prav Ěudovito. Po pokošanih travnikih se križem pasejo krave. Prišel je čas, ki je najlepši za pastirje. Na obronku gozda gori ogenj, v žerjavici pa je zakopan krompir. Nekdo poka z bičem, nekdo igra na piščal, drugod spet nekdo poje.

To je veselje. Po travnikih letajo jate škorcev za kobilicami. Na vejah se zbirajo ptice in se kličejo na veliko romanje na jug. Kako lepo je biti v takem kraju. Ne samo na polju, tudi v gozdu je vse čudovito.

Ladka Kadunc, 7. a, Glas mladih 1966, št. 1

ŠPORTNI KOTIČEK

V začetku letošnjega leta smo na prvem sestanku šolskega športnega društva sklenili marsikaj zanimivega. Društvu smo

izbrali novo ime: »Mostiščarji«. Vsak član je dobil izkaznico in moral je plačati 5 dinarjev za članarino. Izvolili smo tudi predsedstvo in sestavili delovni načrt. V društvu so najbolj aktivni košarkarji in rokometišči. V jesenskem kolu košarkarskega prvenstva v občinskem merilu so košarkarji zasedli tretje mesto, košarkarice pa četrto. Vsi igralci so bili borbeni in rezultati tekem so pokazali, da niso veliko slabši od najboljših ekip.

Velik uspeh so naši košarkarji dosegli v soboto, 15. 2., na turnirju, ki ga je priredil KK Slovan. Igrali so odločilno tekmo za prvo mesto s košarkarji Osnovne šole Kette - Murn so zmagali. Dobili so velik pokal in za najboljšega igralca je bil izbran naš košarkar Franci Salmič iz 8. a razreda. Držite pesti, da bomo tudi na prihodnjih tekmah zmagovali.

Olga Okorn, 8. b, Glas mladih 1974/75, št. 2

KAJ BI LAHKO PAVEDALA ŠOLSKA URA NA STENI ...

Najprej naj se vam predstavim. Sem velika šolska ura in kažem učencem čas. Na steni visim, odkar obstaja šola in mislim, da so vsi zadovoljni z menoj. Povedala vam bom, kaj doživim vsak dan.

Kažem 7.50. Učenci se vsujejo v šolo. Videti je, kot bi se utrgal plaz in zgrmel po pobočju v dolino. Manjši gredo radostno in živahno, večji pa resno in dostojanstveno. Pri garderobnih omaricah se ustavijo in pogovarjajo, vmes pa se vnamejo manjši prepiri. Toda slednjič se sporazumejo in napotijo v razred. Tako mineva dopoldne in ko odzvojni šesta ura, si vsi odahnejo in se veselo zapodijo iz šole.

Nekaj časa ostanem sama sredi tišine. Kmalu me zmotijo učenci druge izmene, ki se nejevoljno odpravljajo v razrede. Ko odhajajo iz šole tudi učenci druge izmene, ostanejo na šole še snažilke.

Franci Kukec, 8. a, Glas mladih 1974/75

NAŠI KUCHARICI SKRBITA ZA NAŠE ŽELODČKE

Zjutraj smo obiskali naši dve kuharici. Bili sta nas zelo veseli. Radovedno smo ju vprašali, kako poteka njun delovni dan. Kuharici sta nam povedali, da prideta v šolo ob šestih. V kuhinji najprej pripravita kotel, v katerem skuhata za nas čaj, mleko, kakao ali enolončnico. Potem hitita pripravljati malico. Z malico najprej postrežeta varstvenikom, nato pripravita malice za otroke na Barju in Rudniku, da jih lahko hišnik pravočasno odpelje. Med glavnim odmorom pa razdelita malice za šolarje, ki so v šoli. Ko opoldne hišnik pripelje iz vrtca kosila, imata kuharici največ dela, najprej pripravita pladnje, krožnike, skodelice in pribor, nato pa začneta deliti kosila. Po kosilu morata pomiti veliko posode. Kuharici sta veseli, kadar otroci vse pojemo in dobro očistimo krožnike, skodelice in pribor. Popoldne razdelita malico popoldanskim učencem. Potem pospravita kuhinjo, jo zakleneta in odideta utrujeni domov.

Mojca Mulec, 4. c, glasilo Bučkolin 1975/76, št. 1

Z ODLOČITVIJO ZA DRUGI SAMOPRISPEVEK NAM BOSTE ZAGOTOVILI NOVO ŠOLO IN V NJEJ BOLJŠE DELOVNE POGOJE

Ko smo kot prvošolci prvič stali pred šolo Oskarja Kovačiča, se nam je zdela neznansko velika. Ko smo stopili vanjo, smo se zbal, da se bomo izgubili v njej. Velika in svetla okna pa so nas kar plašila. Toda to so bili le prvi vtisi, ki so kmalu minili. V naši šoli smo se počutili kar dobro, čeprav nas je motil hrup avtomobilov z ene, sopihanje in ropot vlaka pa z druge strani. Že čez nekaj let pa je postala naša šola premajhna. Vanjo se je vsako leto vpisalo več učencev. Nastajalo je vprašanje, kako reši-

ti prostorsko stisko. Zasilna rešitev je bila v tem, da so začeli voziti dva razreda na podružnično šolo na Barje. Problemov in težav pa je bilo vedno več. Prezasedena telovadnica, prenatrpani oddelki za podaljšano bivanje, neprimerna kuhinja, pomanjkanje prostorov za interesne dejavnosti in še bi lahko naštevali. Tako ne gre več dalje. Potrebujemo novo šolo! Kako zelo jo potrebujemo, vemo samo

učenci in učitelji, ki živimo in delamo na šoli v zelo težkih pogojih. Občani! Skrbno preberite to številko našega glasila in spoznali boste, kako potrebna nam je vaša odločitev za samoprispevek!

Mojca Žerjav, 7. d, glasilo Bučkolin 1976/77, št. 1

DOKAŽIMO, DA SMO TUDI NA NAŠI ŠOLI VARČNI

Na naši šoli že vrsto let deluje šolska pionirska hranilnica. Leta 1976 je bilo vanjo vpisanih komaj tristo varčevalcev, zdaj pa je število še veliko večje. Najbolj varčni so prvošolci, potem pa vnema pade, tako da pridejo sedmošolci in osmošolci le nekajkrat na leto izprazniti hranilnike. Hranilnica deluje enkrat na teden. Včasih se zgodi, da nihče ne pride izprazniti hranilnika, drugič pa je toliko varčevalcev, da ne moremo sprejeti vseh, ki bi radi vložili ali dvignili svoje bogastvo. Ob takih dnevih se nam kar meša od dinarjev in par. Vsako leto se nabere veliko obresti od privarčevanega denarja. Razdelimo jih čimbolj pravično. Banka organizira enkrat na leto za delavce pionirske hranilnice tudi posebne Musijeve značke, ki imajo ime po ustanovitelju hranilnice v Sloveniji, Petru Musiju.

Rajko Garafol, 7. c, glasilo Glas mladih 1979, št. 2

LAVRICA NEKOČ IN DANES

Lavrica je kraj, oddaljen približno sedem kilometrov od glavnega mesta Ljubljane. Sedaj ima cela krajevna skupnost okoli

1800 prebivalcev. Nastala je ob stari cesti Ljubljana - Zagreb. Dobila je ime po kmetu Lavričanu, ki se je prvi naselil v ta kraj. Leta 1907 so skozi Lavrico potegnili progo.

Čez nekaj let se je tu naselil veleposestnik Ogrin. Na njegovo pobudo so zgradili šolo, ki jo imamo še danes, toda samo do četrtega razreda. Za tem je bil zgrajen tudi kulturni dom, ki so ga zaradi nove ceste podrl. Največja zgradba na Lavrici je Ogrinova hiša, v kateri je gostilna, poleg nje pa je nov kulturni dom. Lavrica se je po vojni hitro razvijala, saj je bila leta 1955 zgrajena avtocesta Ljubljana-Zagreb. Šolo so popravili, zraven pa so zgradili nov gasilski dom in otroški vrtec. Imamo tudi trgovino za živila, trgovino Lesnina Gramex in tovarno Ilirija-Vedrog, kjer so zaposlene mnoge žene. Sedaj pa si na Lavrici najbolj želimo južne obvoznice, ki bo peljala skozi Rudnik in Šmarje in se tam priključila stari avtocesti. Tako bo ta cesta razbremenila prevelik promet.

Tomaž Krupljenik, 6. a tematsko glasilo Glas mladih ob 40-letnici osvoboditve, 1984/85

KAJ VAS MOTI V ŽIVLJENJU ŠOLE?

Janez

Rekreativni odmor. Nič nimam proti njemu v spomladanskem času in v zgodnji jeseni, toda pozimi je prav zoprno in tudi škodljiv zdravju. Primer: 3. uro imamo telovadbo in pridemo vsi prepoteni, potem pa ... na sveži zrak, ki je od snega skoraj zadušljiv, pridruži pa se mu še mraz, ki reže do kosti. Je sploh še boljše priložnost, da staknemo prehlad?

Zvonka

Selitev iz učilnice v učilnico. Samo begamo sem ter tja po preozkih hodnikih. En računalnik na šoli in s tem edinim naj bi si pomagali pri računalniškem krožku!

Tatjana

Pol manj bi nas moralo sedeti v učilnici. Tako bi pouk bolj stekel, več bi se lahko pogovarjali. Vsak učenec bi bil za nekaj zadolžen in ne bi bilo časa za dolgčas.

Andrej

Zakaj ne morejo zakleniti garderobe? Objestni učenci ti razmečejo, skrijejo ali celo vzamejo stvari, potem pa jih išči, če moreš.

Špela

Dežurstvo učencev. Dežurni redko lahko vpliva na učence - v garderobah se obmetavajo s tujimi čevlji, tepejo z dežniki. Lastnik čevlje najde med krompirjem, dežniku manjka trak za čez ramo ...

Tina

Umazani razredi, hodniki, skupni prostori. Priznavam, krivi smo učenci.

Nataša

Pozabili smo na zelene straže. Vsak oddelek bi moral narediti kaj za našo šolo. Veliko časa preživimo v njej, nekaterim nam ni vseeno, kakšna je.

Mateja Medija in Belma Mutnica, 8. a Močvirski tulipan 1987/1988, št. 4

VREMENSKA NAPOVED

V zgodnjih jutranjih urah se obeta ploha zvonjenja budilke. Dopoldne bodo v razredu visoke temperature,

samo tovarišu bo venomer hladno. Med odmorom bo treskalo po tebi, možni so nalivi solz. Med zgodovino grmenje zaradi klepetanja, ob koncu ure pa so možne razjasnitve.

Domov grede bo topel vetrček ljubezni pihal s strani plavolasca (plavolaske), doma pa te čaka močan starševski ciklon. Strele iz očetovih oči obetajo padavine. V dnevni sobi bo izbruh žolča onesnažil zrak, zato svetujemo, da se do večera umakneš v svojo sobo. Drugo jutro bo vreme lepše, saj bo sobota.

Janez Usenik, 7. b Močvirski tulipan 1988/1989, št. 8

PREDSTAVITEV COMMENIUSA

Dne 29. 1. smo v šolski telovadnici gledali predstavitev projektnega srečanja, ki povezuje učence osnovnih šol petih držav. Učiteljica Alenka Milavec, ki poučuje na podružnični šoli Rudnik, nam je pokazala fotografije in kratek video posnetek z obiska v Avstriji. Predstavitve je bila zelo zanimiva, saj smo videli tudi, kako so avstrijski starši in otroci na svojih domovih gostili naše učence in njihove starše. Na filmu smo lahko videli predstavnike vseh petih partnerskih šol. Naši otroci so se prvič srečali s svojimi prijatelji, s katerimi so si med letom dopisovali. Zapeli so tudi nekaj tradicionalnih otroških pesmi. Posnetek mi je bil zelo všeč.

Žan Jaklič, 3. c, Klepetave žabice 7

ŠPORTNI TABOR V RADENCIH

Šola Oskarja Kovačiča vsako leto organizira tabore za svoje učence. Tako smo se tudi mi letos odpravili v deželo belih brez, Belo krajino. Po približno dveh urah vožnje čez lepo Slovenijo smo prispeli v majhno vasico ob Kolpi, imenovano Radenci. Zagledali smo prijeten eko dom. Ljubeznivo so nas sprejeli in pospremili v majhne prisrčne sobice. Prvi dan smo imeli zanimiv sprehod po gozdu, naslednji dan pa plezanje, lokostrelstvo, orientacijo in še vožnjo s kanuji.

Všeč nam ni bilo le to, da je tabor trajal samo tri dni. Z veseljem bi ga podaljšali.

Nina Kremžar in Ana Okorn, 8. a, Oskarjeve novičke

Ljubljansko barje v nekdanjih časih

dr. Anton Melik

LETA 1935 JE UPRAVITELJSTVO NARODNE ŠOLE LJUBLJANA-BARJE IZDALO SPOMINSKO KNJIŽICO BARJE. TOKRAT IZ TE KNJIŽICE, OBJAVLJAMO DEL PREGOVORA RAVNATELJA TITA GRČARJA TER ČLANEK GEOGRAFA DR. ANTONA MELIKA, O KATEREM SMO PISALI V ENI IZMED NAŠIH GLASIL.

»...IME LJUBLJANSKO BARJE OZNAČUJE VES PROSTOR, KI GA JE NEKDAJ POKRIVALA VODA. PO OSUŠITVI IN NASELITVI SO DOBILI DELI LJUBLJANSKEGA BARJA RAZNA IMENA. SAJ JE OD VRHNIKE DO ŠKOFIJSKE MNOGO VASI. TAKO SE JE IME LJUBLJANSKO BARJE V PREPROSTI GOVORICI POVSEM IZGUBILO. OSTALO JE IME BARJE, KI PA IMA OŽJI SMISEL. VASI ILOVICA, HAUPTMANCE, ČRNA VAS TER HIŠE OB IŽANSKI CESTI PRIPADAJO MESTNI OBČINI LJUBLJANSKI IN TE NAZIVLJEMO KRATKO BARJE.

V DR. MELIKOVI KNJIGI: KOLONIZACIJA LJUBLJANSKEGA BARJA, NAJDEM, DA »...SE MI JE POSREČILO DOBITI SEZNAM ONIH, KI SO DNE 24. APRILA 1830. NA LICITACIJI KUPILI ZEMLJIŠČA NA VOLARJU...« T.J. V ČRNI VASI. ČRNOVAŠČAN JEVC PRAVI, DA SO PRVI NASELJENCI PRIŠLI 1825. L. ...«

(TIT GRČAR)

Ljubljansko barje dandanes že nima več po pravici svojega imena. Zakaj barja ni več; ravnina med Ljubljano, Vrhniko ter Igom ni več močvirna in šota se nikjer več ne dela, kakor se je v tistih časih, ko so vode zastajale v toliki meri, da so mogle uspevati le posebne močvirne rastline. Staro šotno plast so že po ogromni večini zrezali in odstranili, zadnji njeni ostanki se vidijo še za Grmezom in Babno gorico, za Črno vasio in pri Bevkah, drugod pa le še nekaj malega. Tudi z blatom pomešana šota v sedanji površinski plasti gine polagoma na zraku. Povodnji same ne ustvarjajo barskega značaja; vrh tega se bodo z dovršitvijo regulacijskih del še nadalje omejile in skrčile. Ime barje ima danes samo še zgodovinsko upravičenost.

Naznačene spremembe so delo človeških rok, učinek organiziranih osuševalnih del, ki so se vršila od XVIII. stoletja dalje. Ali tudi prirodne sile same povzročajo spremembe, celo prav velike predrugačitve. Pod šotno plastjo vidimo svetlo ilovico, v kateri so hišice malih polžkov, ki morajo živeti v mirni jezerski vodi. Vsa ta ilovica se je sesedla na dnu jezera v teku tisočletij in v njej so obtičale tudi neštete polžkove hišice. Oboje nam je danes zgovorna priča, da se je tod nekdanje razprostiralo široko jezero. Segalo je od Vrhnike in Borovnice do Škofljice in Ljubljane, ni pa bilo posebno globoko. V teku časa je postajalo celo čim dalje bolj plitvo, nekaj radi tega, ker si je Ljubljanica med Zalogom in Ljubljano, kjer je odvajala jezersko vodo v Savo, izgrebla globljo strugo, glavno pa, ker so se drobne snovi, ki so jih potoki nanašali od vseh strani, neprestano usedale na jezerskem dnu. Ko so gradili veliko železnico od Ljubljane na Trst, so imeli silne težave na delu proge od Brezovice do Borovnice, kjer se jim je, zlasti med Notranjimi gorami in Žalostno goro, nasip za železniško progo sproti udiral v mehka tla. Da doženejo, kako globoko bi bilo treba kopati, da bi dosegli živo skalo ter nanjo postavili zidane stebre, so s posebnimi svedri, kakor jih uporabljajo v rudnikih, vrtali v globino. Zavrtali so skoro 52m globoko, pa še niso dosegli živoskalne osnove, na kar so spremenili načrt ter navozili nasip, koder teče železnica še danes. Ta gradnja je za nas toliko bolj poučna, ker je izpričala, kako na debelo so potoki v kotlino Ljubljanskega barja nanесли raznovrstnega drobirja. Še do danes ne vemo, v kateri globini prične živa skala; morda pri 60-70m ali pa še globlje.

Pa vrnimo se nazaj k opisu jezera. Rekli smo, da je postajalo polagoma čim dalje plitvejšo. V dobi, ko je človek na njem postavil svoje stavbe na koleh in se vozil v preprostih čolnih, izdolbenih iz drevesnih debel, jezero tudi na globokih mestih ni merilo več kot največ 4-5m, po večini pa je bilo še mnogo bolj plitvo. Zato ni čuda, da so se v vodi začele zaraščati raznovrstne vodne rastline,

ki so se širile polagoma do obrežja, zlasti mahovi in močvirne trave, pozneje tudi nekatera drevesa. Spričo tega se je obseg jezera močno skrčil, zlasti na severni strani, kjer je Gradaščica z nekaterimi drugimi potoki nanašala posebno mnogo blata in peska. Najbolj počasi se je zasipalo jezero na južni strani, kjer so tekli vanj pritoki s kraških tal. Ti prihajajo namreč iz kraških votlin in zato ne morejo prinašati proda in peska, temveč le malo blata, pa tudi razstopljen apnenec. Kakor se danes vrstijo kraški studenci od Vrhnike, kjer nastaja iz njih Ljubljanica, pa blizu tam Studenec, in še dalje skoro do Šmarja, tako so kraške vode v oni dobi tekle v jezero, pa so ga mogle le počasi zasipati. Toda ob lški je bilo drugače. A potok je do dandanes dovajal s svojo hudourniško silo obilo proda ter ga odlagal ob svojem izlivu v jezero. Lepo polje od lške vasi do Loke, Matenje, Bresta in Tomišlja je nasula lška in semkaj jezero v dobi stavb na koleh ni nikoli segalo.

Na mnogih plitvih jezerih po Evropi so našli znake, da si je človek v prazgodovinski dobi na njih uredil svoje bivališče. Ker se je ugotovilo, da se je bil povzdignil vendarle že do neke omike, da je imel že domače živali, preseneča, kako da se je naselil na jezerih. Da ga je k temu napeljeval nagib varnosti, se je smatralo kot samo sebi umljivo. Doslej so odkrili ostanke stavb na koleh na treh krajih. Najprej so jih našli nedaleč od Studenca-Iga, ki pričajo, da je bila tu prav velika naselbina v mlajši kameni dobi, segajoča še v bronasti oddelek. Druga naselbina iz približno iste dobe se je ugotovila severovzhodno od Notranjih gor, oddaljena nekako 400-500 m od tamkajšnjega osamljenega griča. Tretja naselbina je stala pri današnji Ljubljani in sicer tamkaj, kjer se Gruberjev prekop cepi od Ljubljanice pa ob reki navzgor tja proti ustju Gradaščice. Kakor je stala ta naselbina nekako 400-500 m od Golovca, tako je bilo tudi ono naselje pri lgu približno enako daleč od tamkajšnjega jezerskega brega. Končno so našli tudi pri Vrhniki podobne sledove, ki kažejo na to, da so bile tudi tamkaj stavbe na koleh; vendar te dosedaj še niso trdno izpričane.

V novejši dobi so prišli raziskovalci prazgodovine do zaključka, da so bile naselbine na koleh v glavnem postojanke na prastarih trgovskih poteh, ki so vodile mimo jezera. Ena pot je držala od jadranskega morja čez Bloke in nad Robom mimo Kureščka ter čez Golo do jezera, kjer so blago natovorili na ladje ter ga prepeljevali dalje do severnega brega, do stavb na koleh pri Ljubljani, odkoder se je prenašalo zopet po suhem naprej. Naselbine na koleh so bile potemtakem nekaka pristanišča in prekladišča na plitvem jezeru. Kakor v današnjih časih je bilo tudi takrat

cenejše, blago prevažati po vodi, nego tovoriti po kopnem. Do dobe, v kateri je zgodovinski razvoj dovedel Rimljane v naše kraje, se je jezero že spremenilo v barje. Da je bilo tako, moremo razvideti po nekaterih rimskih cestah, ki so se odkrile pod zgornjo šotno plastjo, toda tako, da so položene še na šoti. Najlepše se vidi taka cesta pri Babni gorici, kjer moremo še danes opazovati, kako poteka mimo imenovane vasi skoro naravnost proti Kremenci. Ta cesta pomeni nadaljevanje one prastare poti, ki je vodila od Jadranskega morja čez Bloke in mino Golega semkaj. Pomenila je tedaj nadomestilo za nekdanji promet ob naselbinah na koleh. Slično so Rimljani zgradili veliko cesto ob vzhodnem in severozapadnem robu Ljubljanskega barja. Tako tudi vodne poti se niso zanemarile. Rimljani so mogli svoje ceste izpeljati šele, ko so istočasno prepregli Barje s prekopi, pa so izravnali tudi Ljubljanico, da teče nekako po sredi ravnine od Vrhnike do Ljubljane, medtem ko se je vila poprej v nešteti vijugah, kakor si jih je izdelala, ko je prevzela takorekoč dediščino na jezeru. Vse reke in vsi potoki na Barju, ki imajo skoro raven potek, so umetno predrugačeni, zakaj prvotne struge so bile skrajno zvite,

kakor jih moremo videti še na Gradaščici, pa tudi na Mali vodi ali na stari Iški. Po regulirani Ljubljanici so prevažali tovore od Vrhnike do Ljubljane, po njej so vozili tudi od Podpeči kamen za zgradbe v stari Emoni. Tu se je kasneje Ljubljanica še enkrat preložila ter napeljala tik do Podpeči, pač radi lažjega odvoza gradbenega kamena. Še danes vidimo »staro Ljubljanico« nekoliko severno od sedanje struge, nedaleč od Notranjih goric. Ni pa še pojasnjeno, kdaj se je to zgodilo.

V rimski dobi je bilo potemtakem barje že osušeno; po njem so vodile ceste in mnoga naselja so stala po njegovem obrobju; v Ljubljani, na Vrhniki in na Igu izpričujejo to mnoge starine.

Ko so ob propadu rimske dobe nastopili nastopili burni časi preseljevanjanarodov, so po veliki cesti Barja hrumele mnoge bojne trume, mnoga divja ljudstva, ki so pač uničevala, a malo gradila. Takrat so propadle poprej cvetoče naselbine, pa tudi prekopi po Barju so se zanemarili, tako da so začele vode zopet nastajati. Pogosteje so nastopale povodnji ter dolgo trajale in široka ravnina se je znova spremenila v močvirje. V njem se je pričela tvoriti šota ter prekrila končno tudi rimske ceste in prekope. Tako je nastalo barje znova ter se v teku stoletij širilo neprestano, dokler ni končno zavzelo vse ravnine od Vrhnike do Iga in Ljubljane. V stari Ljubljani, ki je ta čas nastala pod Gradom na obeh straneh Ljubljanice, so z mestnimi zgradbami in utrdami ter mlini strugo še bolj zajezili, kar je imelo za posledico, da so povodnji postale še večje ter pogosto vso ravan za več tednov ali celo več mesecev spremenile v jezero. Barje v tej dolgi dobi ni moglo donášati kaj prida koristi. Koristilo je največ zaradi lova, saj se je moglo tu zadrževati obilo vodnih ptic. In na nekoliko bolj suhih mestih je bilo porabno za pašo, kositi pa so le mogli le po najbolj suhih delih, zlasti ob večjih potokih ter rekah, odkoder so seno odvažali s čolni. Promet po Ljubljanici je ostal ves ta čas jako živahen, po Ižici in Lošci pa so vozili Ižanci v Ljubljano drva in apno in tudi ljudje sami so se radi prepeljevali v prestolnico po tej vodni poti, zakaj po ovinku čez Pijavo gorico in Šmarje je bilo mnogo bolj daleč. Nekateri kmetje na obrobju so že zgodaj napravili jarke ter za silo svoje zemljišče.

Velika osuševalna dela so se pričela v XVIII stoletju; napredovati so mogla, ko jih je vzela v roke oblast. S tem, da so izkopali Gruberjev prekop (1772.-1780.) so omogočili nagel odtok vode skozi Ljubljano, nakar je bilo treba regulirati vode na Barju samem. Zgodilo se je to na ta način, da so potokom izravnali struge in jih s prekopi napeljali neposredno do Ljubljanice. Iško, ki je poprej tekla v Ižico, so izpeljali do Ljubljanice skozi Lipe, potoke od Škofljice ter Lavrice in Rudnika bodisi v spodnjo Iščico ali neposredno v Ljubljanico, povrh tega pa vse zemljišče prepregli s prekopi ter jarki. Poglavitna dela so se izvršila v 30ih letih XIX. Stoletja, na kar se je moglo reči, da je barje v glavnem osušeno ter sposobno za obdelovanje.

Ko so se vrh tega zgradile poglavitne ceste, se je mogla v letu 1830. ustanoviti prva naselbina, ki se je imenovala »Volar«; iz nje se je razvila sedanja Črna vas in zgornji del Ižanske ceste (od šole do tamkaj, kjer se cepi cesta na Hauptamnce). Ilovica, Hauptmanice in Lipe so se ustanovile šele kasneje, enako je pozneje nastala tudi naselbina na spodnjem delu Ižanske ceste.

Nekdaj nerodovitno barje se je prepreglo se je prepreglo z njivami in travniki in vasi stoje danes tamkaj, kjer so se nekdanj preganjale vodne ptice. Bele ceste teko sedaj povprek čez Barje; silno so zmanjšale razdaljo vasi na njegovem južnem robu do Ljubljane. Barje je nehala biti ovira občevanju v prečni smeri sever-jug; vendar imamo še dandanes dediščino po tem v de-

Uradna otvoritev Živilske šole in Srednje glasbene in baletne šole

Slovito območje »špice« je dobilo šolski center, kjer na enem koncu pripravljajo odlično hrano, vmes plešejo in igrajo z žogo, na koncu pa igra glasba. Uradna otvoritev Živilske šole in SGBŠ je bila 17. septembra 2008, čeprav poteka pouk v novih prostorih Živilske šole že četrto šolsko leto. Obe šoli povezuje skupna telovadnica. Slavnostne prireditve se je poleg dijakinj, dijakov, učiteljev ter vodstev obeh šol udeležil tudi minister za šolstvo in šport Milan Zver ter nekateri poslanci.

mag. Tatjana Šček Prebil, prof.
ravnateljica Živilske šole

Nova
poslovna
enota v
LJUBLJANI!

VAŠA NOVA BANKA JE NA JURČKOVI 231

V UniCredit Bank se vam želimo čim bolj približati. Zato smo za vas odprli novo poslovno enoto na Rudniku in pripravili posebno otvoritveno ponudbo. Obiščite nas med delavnikom med 8.30 in 16.30 uro na Jurčkovi 231. Veseli vas bomo.
www.unicreditbank.si

Let's start. UniCredit Bank

jstvu, da vodi še sedaj na vsej dolžini od Vrhnike do Ljubljane čez Ljubljanico samo eden edini most, pri Podpeči, medtem ko je most pred Žalostno goro le za železnico. Zato pa so vode izgubile pomen in vlogo prometnih poti.

Stoletnica prve naselbine na osušenem barju se ni praznovala. Morda bi ne bilo napak, ako bi njen spomin ohranili v imenu po tej naselbini. Ižanska cesta je uro hoda dolga; prej ali slej bo potrebno, da se razdeli na več delov ter se vsakemu podeli posebno ime. Morebiti bi porabili to priliko, pa podelili njenemu zgornjemu delu, to je od Ižice navzgor, ime Volarja, ki je pomenil pred sto leti vso naselbino, sedaj pa označuje samo še jarek ob Ižanski cesti. Ta jarek ima znamenito zgodovino, saj je najstarejši vodov za Barje. Ko je nastajala naselbina, je bila zadrega za pitno vodo. In tedaj je oblast napeljala jarek iz Lošče ob Ižanski cesti skozi novo naselje, da bi Barjanom dovajal vodo za pitje. To svojo funkcijo je oddal pravemu vodovodu; v spomin na stoletnico bi morda kazalo, da bi vrnil ime naselbini, od katere ga je samolastno prevzel.

ODVOZ

KOSOVNIH ODPADKOV

OBMOČJE	KDAJ
KRIM	28. 5. 2009
RUDNIK	1. 6. 2009
PERUZZI	29. 5. 2009
GALJEVICA	4. 6. 2009
BARJE	2. 6. 2009

Skupina nadebudnih pevk in pevcev želi ustanoviti

PEVSKI ZBOR

Kader bi črpal predvsem iz širšega področja južnega roba Ljubljanskega barja. Zbor bi želel poustvarjati kakovostno zborovsko glasbo, zato se iščejo predvsem pevke in pevci z nekaj glasbene izobrazbe ali nekaj pevske »kilometrine« v kakršenkoli pevskem sestavu.

Če imate željo peti v pevskem zboru, pa ne najdete primerne zasedbe, bo mešani pevski zbor v nastajanju pravšnji za vas.

Ustanovne nadebudneže ne spremlja le petje, pač pa tudi mnogo dobre volje in smeha.

Za podrobne informacije pokličite po telefonu 031 612 399 (Bet) i

ali pišite na e-naslov: betimistic@gmail.com.

Na snidenje!